

Platform Eetbare Stad Groningen 2016 Evaluatie

Platform Eetbare Stad Groningen 2016

Projectevaluatie

Februari 2017

Natuur en Milieufederatie Groningen
Zuiderpark 16
9724AG Groningen

050 3130800

Contactpersoon: Akkeliene Postema
a.postema@nmfgroningen.nl

Samenvatting

2016 was alweer het achtste jaar van activiteiten rondom het project Eetbare Stad. Dit jaar stond in het teken van de vele ontmoetingen die we hebben gefaciliteerd en de kennis die we hebben verspreid. Natuurlijk zijn er daardoor ook weer veel mensen geïnspireerd om zelf aan de slag te gaan of om bezig te blijven met kleinschalige lokale voedselproductie.

Resultaten Eetbare Stad 2016

- We waren met een stand Eetbare Stad aanwezig op de Tuin en Sfeer beurs in de Martinplaza in februari
- We communiceerden over het Bonenfestival en hielpen met de organisatie
- We organiseerden de fietstocht langs de initiatieven en inspireerden zo'n 20 personen, tevens wisten we daarmee de pers te bereiken.
- We waren present tijdens Let's Gro
- We organiseerden goed bezochte cursussen over gezond bodemleven, composteren en voedselbossen.
- We organiseerden een appelfeest in plaats van het oogstfeest
- De Facebook community heeft inmiddels **941** volgers, ten opzichte van 2015 is dit aantal met **213** volgers toegenomen.
- Er zijn dit jaar maar liefst **7** nieuwsbrieven verstuurd aan **623** lezers, waarin ook lokale initiatieven zijn ondersteund zoals Let's Gro en de Streekboer. Er waren nieuwsbrief specials over het Bonenfestival en Let's Gro.
- We plaatsen zo'n **40** nieuwsberichten op de website Eetbare Stad.
- We plaatsen wekelijks updates op de facebook Eetbare Stad.

Hieronder volgt een overzicht van de activiteiten die we (mede) hebben georganiseerd.

Bonenfestival zaterdag 14 mei 2016

De eerste netwerkversterkende activiteit die in 2016 is georganiseerd was het zogenaamde '**Bonenfestival**' op 14 mei 2016. Om elkaar te versterken werd samenwerking gezocht met de Youth Food Movement (YFM) en de Ommelander Markt, die op dezelfde dag haar lustrum vierde. Tijdens het festival waren er workshops kiemen, filmvertoningen, lezingen, een debat, knutselactiviteiten en was er muziek van Krodde. In de voorbereidingen van het festival zijn zowel de ondernemers uit de buurt als de standhouders van de markt betrokken, zij konden aangeven of zij iets in de aanbieding wilden doen wat dan als vouchers in het festivalprogramma kon worden geplaatst. Ook hebben zij allemaal posters en flyers van het festival ontvangen om zo extra promotie voor het festival te genereren.

Een maand na het festival zijn op 14 juni 2016 alle betrokken organisaties bijeen gekomen om het festival te evalueren (Ommelander Markt, Gemeente Groningen, YFM, NMG). Wat er goed ging was dat er veel media aandacht voor het festival was, de NMG en de Ommelander Markt zijn zowel op vrijdag vooraf het festival als op de ochtend voor het festival op Radio Noord geweest. De NMG is op vrijdagochtend ook nog in de uitzending van OOG geweest. Daarnaast is er een facebook advertentie geplaatst, zijn er persberichten verstuurd en is het bonenfestival op allerlei agenda gezet. Ook de samenwerking tussen de verschillende partijen werd als prettig ervaren. De marktmeester van de Ommelander markt noemde dat er na afloop van Platform Eetbare Stad Groningen 2016- Projectevaluatie

het festival/lustrum ook nog bloggers en journalisten in opleiding artikelen aan de Ommelander markt hebben gewijd, en dat er in de opeenvolgende markt meer bezoekers zijn geweest.

Toch vielen de bezoekersaantallen op de dag zelf tegen, dit kan te maken hebben gehad met het onvoorspelbare weer of met de overload aan activiteiten in de stad op de dag zelf. Zo was er nog het 'fair fashion festival', was er de kermis, was er nog een food festival op het Boterdiep en bleek het programma te verdeeld te zijn. Voor de volgende keer is dit dan ook aangewezen als een verbeterpunt. In plaats van een heel scala aan activiteiten en uiteenlopende lezingen, is het voor de volgende keer beter om in de ochtend niks te plannen, het is lastig om mensen zaterdagochtend al ergens naartoe te krijgen. Efficiënter zou het zijn om een bepaald onderdeel van het programma een aantal keer te herhalen op het festival zelf. Dit leidt er ook tot dat de boodschap eenduidig is. Daarnaast zou het raadzaam zijn om mensen zich te laten aanmelden voor bijvoorbeeld lezingen of workshops, op die manier is het daadwerkelijk opdagen minder vrijblijvend en kunnen er ook activiteiten worden afgelast bij gebrek aan animo.

Een ander verbeterpunt is het regelen van een flyervergunning, tijdens het bonenfestival werden er wel programmaboekjes uitgedeeld, maar hier was geen vergunning voor waardoor de vrijwilligers een aantekening op persoonlijke noot hebben gekregen. Dit is natuurlijk jammer en moet in de toekomst vermeden worden. Daarnaast is gebleken dat er niet of nauwelijks gebruik is gemaakt van de 'bonenbonnen', of de vouchers in het programmaboekje. Een oorzaak hiervan kan zijn dat de vouchers niet genoeg zijn opgevallen in het boekje.

Fietspicknick langs verstopte buurtmoestuinen zaterdag 9 juli 2016

Zaterdag 9 juli vond alweer de 7^e fietspicknick plaats langs een vijftal moestuinen van de Eetbare Stad. Er deden circa 20 deelnemers mee van verschillende leeftijden. Er is van te voren veel promotie gemaakt via de Facebook site van de Eetbare Stad. Ruth Greven, die in juli 2016 bij de NMG werkte en tevens contactpersoon van de Ranketuin is, kreeg het Dagblad van het Noorden aan de lijn en stond die te woord. Dit krantenartikel is bijgevoegd in de bijlage van de evaluatie (editie Stad en Noord van 8 juli 2016). Ruth schreef tevens onderstaand verslag van de fietstocht.

"De eerste tuin die werd aangedaan was de Hortushof aan de Noorderkerkstraat. In een hofje liggen hier de moestuinen verstopt. De moestuinen zijn hier in houten bakken geplaatst. Er zijn veel moestuinnierders die hier van alles telen. Tevens is er een bijenkast waar een solitair bijenvolk "gehuisvest" is. We kregen de bijen te zien. Heel leuk! Iedereen was onder de indruk. De tuin is verder omrand door bloemenborders. Omdat het in dit hofje al snel warm is groeit en bloeit alles hier heel goed. Een mooie tuin met gemotiveerde tuinierders.

Als tweede ging de tocht naar Rivierenhof. Deze dit jaar aangelegde moestuin ligt middenin de bewoonde wijk. Hier zijn ze heel enthousiast bezig om er een mooi moestuincomplex van te maken. De wijk wordt goed betrokken bij de moestuinen, bewoners en de schoolkinderen van de Widar school doen mee. Er is momenteel zelfs een wachtlijst.

Na de Rivierenhof ging de tocht naar de Ranketuin. Deze "geheime tuin" ligt tussen de Professor Rankestraat en de Professor Enno Dirk Wiersmastraat aan de rand van de Oosterpark aan de kant van het UMCG. In deze groene oase staan appel- en

Platform Eetbare Stad Groningen 2016- Projectevaluatie

perenbomen en bessenstruiken. Verder bevinden zich hier 8 perceeltjes van 1,5 bij 1,5 meter waar bewoners bijvoorbeeld bonen, tomaten, sla, kruiden, bieten en venkel verbouwen.

In de Ranketuin hebben we tevens onze picknick gehouden onder de fruitbomen. Iedereen had wel wat lekkers meegenomen.

Na de picknick ging de tocht verder naar Toentje in de de Oosterpark. Dit is een mooi initiatief. Toentje levert verse groente aan de Voedselbank. Dit jaar zijn ze verhuist naar een andere plek aangezien er aan de oude locatie een andere bestemming werd gegeven. Toentje is enorm groot en er wordt van alles verbouwd. Veel vrijwilligers dragen daar hun steentje bij. Een heel enthousiast team.

Als laatste ging de tocht naar de Marjolijnstraat in Ulgersmaborg. Geheel verstopt in een woonwijk hebben ze daar een gedeelte van een groot grasveld omgetoverd naar een mooie moestuin met bakken. Er is zelfs een waterpomp geslagen en een picknicktafel gedoneerd door iemand uit de buurt. Verder hebben ze hier een kruidenspiraal gebouwd van bakstenen. Heel leuk en ook hier weer een enthousiast team.

Er zijn eigenlijk weinig minder goede dingen te noemen. Er kon op tijd worden vertrokken zodat het tijdschema van de fietstocht goed gevolgd kon worden. Tevens was de start van de fietstocht goed te herkennen door de bakfiets met Fietstocht Eetbare Stad erop. Een duidelijk herkenningspunt. Het weer zat enorm mee. Een prachtig zonnig dagje om te fietsen. Al met al een geslaagde fietstocht!"

Geen oogstfeest, geen appelfeest

In het projectplan voor Eetbare Stad 2016 stond de activiteit 'Oogstfeest Eetbare Stad Groningen' opgenomen, naar voorbeeld van vorig jaar. Echter: ook vorig jaar was het al hard trekken om deelnemers te krijgen. Dit jaar was de respons op herhaaldelijke oproepen nihil. Toen is in overleg met de gemeente Groningen besloten het oogstfeest te annuleren. De beschikbaar gekomen uren zijn gestoken in het organiseren van het appelfeest.

Er was namelijk voor het oogstfeest ook al een samenwerking aangegaan met Landschapsbeheer Groningen en Toentje, om het oogstfeest te combineren met een 'Appelfeest' op 14 oktober 2016, waarbij overtollige appel- en perenoogst tot sap kon worden geperst.

Hiervoor is uiteindelijk nog flink PR gemaakt, toen het aantal aanmeldingen bleek tegen te vallen werd er vanuit Toentje en Landschapsbeheer ook naar de NMG gekeken om het geheel verder aan te kleren en te organiseren. Dat lukte: binnen 3 dagen verviervoudigde het aantal aanmeldingen en bleken zowel OOG als RTV Noord geïnteresseerd om een item te maken.

Daarbij achten zowel de gemeente Groningen, Landschapsbeheer als Toentje het concept van een Appel- en Perenfeest heel kansrijk voor volgend jaar. Idee is het dan groter op te zetten en een groots Appelfeest te organiseren om als het ware in één dag de gehele appeloogst van Groningen te verwerken tot sap, taart, moes, et cetera. Dit concept wordt nader uitgewerkt.

Helaas sloeg op de dag van het Appelfeest het noodlot toe: de krachtstroom miste een fase en de stoppen sloegen door van de appelpers! Geen appelfeest dus. In allerijl is een koerier gebeld die ervoor heeft gezorgd dat de pers alsnog de volgende dag kon draaien in Smeering.

De meeste klanten konden worden afgebeeld, maar enkele mensen die voor niks kwamen hebben een flesje Appelkardemom Siroop mee gekregen die we speciaal voor die dag hadden laten brouwen door 'Jantje Kookt', Elvira Krudde.

Cursussen

Cursussen Gezonde bodem en Composteren

Gedurende heel 2016 zijn er een aantal interessante cursussen aangeboden voor Eetbare Stadgers. In juni verzorgde Janneke Tops een cursus over gezond bodemleven en composteren. Beide cursussen werden goed bezocht.

23/06/2016

Donderdag 9 juni was het zover; de eerste van een reeks gratis cursussen, aangeboden door Eetbare Stad. Met zo'n 20 deelnemers was het een leuke en leerzame avond. De titel van de cursus luidde: "Een gezonde bodem geeft gezond voedsel: het begin van een succesvolle stadstuin." Janneke Tops vertelde in een razend tempo over het complexe bodemleven, over hoe een bodem is opgebouwd, het belang van humus, schimmelsporen en diertjes, maar ook over de noodzaak van een luchtige bodem voor een gezonde en vruchtbare grond.

Tevens kwam het begrip mulchen uitgebreid aan bod. Mulch is een laag organisch materiaal waar je de bodem mee bedekt. Bodemorganismen, zoals wormen en pissebedden maar ook bacteriën en schimmels, gaan hiermee in de weer. Daardoor krijg je meer humus in de grond en verbetert de bodemstructuur. Als extra hulp graven wormen gangen die de waterafvoer bevorderen. Zo ontstaat een vochthoudende, luchtige grond. Daarnaast vertelde Janneke over planten die stikstof uit de lucht binden in de grond, namelijk de vlinderbloemigen, ook wel: peulvruchten! Niet alleen goed om te eten, maar dus ook om te verbouwen! Kortom: weer heel wat geleerd tijdens deze leuke avond!

Oproep gezamenlijk composteren

Vanavond, 23 juni, komen er opnieuw zo'n 20 eetbare-stadgers samen, deze keer om te leren over composteren. Zelfgemaakte compost is namelijk een geschenk voor de stadstuin bodem. Maar hoe maak je compost, wat moet er wel en niet op een composthoop, hoe lang moet het rijpen en hoe gebruik je compost? Dit zijn de onderwerpen die vanavond aan bod komen.

Oproep: Zou jij ook graag een composthoop willen aanleggen in jouw moestuin en/of zoek je samenwerking met andere eetbare stadsinitiatieven om gezamenlijk een composthoop te maken? Laat het weten aan Akkeliene en zij helpt je graag op weg! Stuur een mailtje: a.postema@nmfgroningen.nl.

Na afloop van de cursus bodemleven is aangeboden om een praktijkles dagdeel over composthopen te verzorgen. Deelnemers van de cursus konden aangeven of ze wilden dat Janneke bij hun langskwam om de composthoop te bekijken en ook kon worden aangegeven of verschillende moestuinders met elkaar wilde samenwerken. Hier is geen gehoor aan gegeven. Er is dus geen interesse voor het aanleggen van een gezamenlijk compost project.

Cursus Voedselbos

Tijdens Let's Gro stond het eerste deel van de Cursus Voedselbos op het programma. Er waren maar liefst 60 geïnteresseerden! Dit getuigt van de groeiende interesse in voedselbossen.

Het tweede deel van de cursus voedselbos vond twee weken later plaats en leverde opnieuw zo'n 30 deelnemers op. Toen werd er verder ingegaan op de planten en bomen die in een voedselbos groeien en konden deelnemers zelf aan de slag met het ontwerpen van een voedselbos. Na afloop werden de ontwerpen met elkaar besproken. Een foto impressie:

Onderstaande is afkomstig uit een mail van een deelnemer:

“Zeker leuk om te reageren op deze twee keer bezochte bijeenkomsten voor voedselbossen. Jouw enthousiasme geeft er al een goede wending aan en dat doet Anastasia net zo. Dit soort bijeenkomsten en dan kan dat over gerelateerde onderwerpen zijn of weer vervolg zijn, is zeker een stimulans voor vele om te beginnen of zich er in verdiepen. Ik heb als voordeel van de laatste keer vooral ervaren om met een groepje samen te werken aan een tuin, er komt veel los van iedereen wat men doet of hoe het kan.”

Nieuwsbrieven

In het projectvoorstel staat het verzorgen van 4 nieuwsbrieven genoemd. Omdat er ontzettend veel te doen en te melden viel zijn er uiteindelijk 7 nieuwsbrieven verstuurd, met daarbij ook speciale nieuwsbrieven voor bijvoorbeeld het Bonenfestival en voor alle voedsel gerelateerde activiteiten tijdens Let's Gro.